

Hørings svar fra HSH: Forslag til endringer av barnehageloven og tilhørende forskrifter

Formulering i innledningen

I innledningen foreslår vi at formuleringen i siste kulepunkt endres til: (...) om rammeplan for barnehagelærerutdanningen *erstattes profesjonstittelen førskolelærer med profesjonstittelen barnehagelærer.*

Fylkesmannens rettigheter

Det er positivt at Fylkesmannen i særlige tilfeller kan føre direkte tilsyn med barnehager. Tilsyn i særlige tilfeller reduserer ikke kommunens rolle som barnehagemyndighet. Tilsynsansvaret ligger fortsatt hos kommunen som sitter inne med best oversikt over lokale forhold. Tilsyn fra kommune OG Fylkesmann bidrar til økt kvalitetssikring av barnehagetilbud i tråd med lov og forskrift.

Ved brudd på § 14a må Fylkesmannen kunne vedta økonomiske sanksjoner

Barnehagens arbeid med dokumentasjon og vurdering

Det er positivt at krav til dokumentasjon og vurdering forankres i barnehagelovens § 2. Vi etterlyser samtidig nærmere føringer for hva som skal dokumenteres og vurderes. Det må her skilles mellom dokumentasjon/vurdering av pedagogisk praksis, og dokumentasjon/vurdering av enkeltbarn.

1 Eiers rett til å velge system, verktøy og observasjonsmetode

Det er svært uheldig om eier alene (jf. punkt 6.7 i lovforslaget) skal være den som fastsetter hvilke system, verktøy og observasjonsmetoder som skal brukes. Hvilke valg som tas, må være resultat av drøftinger mellom eier, styrer og fagpersonalet. Styrer med sin barnehagefaglige kompetanse må ha rett og plikt til å vurdere hvilke verktøy som skal brukes ut fra barnets behov, og ha rett til å ta den endelige avgjørelsen. Valg av system, verktøy og observasjonsmetoder må ha en solid faglig forankring og være grundig vurdert ut fra nytte, relevans og validitet. Valgene må være relatert til nyere forskning og faglig forståelse, pedagogisk praksis og verdigrunnlaget for virksomheten.

Det stilles ikke barnehagefaglige krav til barnehageeier. Det bør utvikles faglige krav til eier tilsvarende det vi finner innenfor skoleverket. Dette kan bidra til å styrke kvaliteten på feltet.

2 Tilføring av nødvendige ressurser

Det må sikres at barnehagene får tilført nødvendige ressurser til arbeid med dokumentasjon og vurdering (jf. side 19 i lovforslaget).

3 Personvernet

I lovforslaget er det viet stor plass til drøfting av personvernet, noe som er svært positivt. Formålet skal være avgjørende for hvilke personopplysninger barnehagene kan behandle med barnehageloven som handlingsgrunnlag. Styrer må i samspill med eier og det øvrige personalet også her være den som har rett og plikt til å ta de endelige avgjørelsene.

Med større krav til dokumentasjon (tekst, bilder, film, video – og lydopptak), er personvernet utvilsomt mer utsatt. Dette understreker betydningen av å utvikle gode systemer for lagring og behandling av personopplysninger og må være en viktig del av tilsynsarbeidet.

4 Foreldreretten

Lovforslaget konkluderer med at både personopplysninger og sensitive personopplysninger kan innhentes og behandles når dette er av betydning for å gi et tilbud med den kvalitet og innhold som barnehageloven krever. Dette skal kunne gjøres uten innhentet samtykke.

Dette er viktig for å skape et tilbud til det beste for barnet. Konsekvensene kan bli store om foresatte skal kunne nekte innhenting av nødvendig informasjon. Lovforslaget understreker da også betydningen av innsynsrett for foreldrene og deres mulighet til å få slettet eller korrigert opplysninger om barnet som er feilaktige eller misvisende. Foresatte må være involvert i hele prosessen fra første stund.

Med en svekking av foreldreretten slik vi forstår lovforslaget, blir presisering av foreldrenes rett til å klage saker inn for Fylkesmannen som uavhengig instans spesielt viktig.

5 Til barnets beste - en oppsummering

Hvor mye dokumentasjon er nødvendig? Og hva er god og hensiktsmessig tidsbruk i barnehagen? Dokumentasjon er viktig, men kvalitetstid mellom barna og de voksne må aldri undervurderes.

Vi vet at kvaliteten på ulike kartleggingsverktøy er variabel. Kartleggingsverktøy kan være gode redskaper, men må brukes med klokskap ved behov av personer med nødvendige kompetanse.

Barnehagelærerne (styrere og pedagoger) har gjennom sin profesjonsutdanning en kompetanse som gjør dem spesielt egnet til å vurdere hva som er gode systemer, verktøy og observasjonsmetoder i arbeid til barnets beste. Denne kompetansen må benyttes og ikke underkjennes eller settes til side.

Vi ser det som positivt at det enkelte barn vektlegges, men etterlyser samtidig et større fokus på barnegruppa og fellesskapet.

Høgskolen Stord/Haugesund 19.01.15

Vennlig hilsen

Hilde Steinmoen, dekan

Avdeling for lærerutdanning og kulturfag